

En «uhøytidelig» meningsmåling er en målingsmening!

For noen år siden laget nåværende politisk redaktør i Aftenposten Kjetil B. Alstadheim nyordet «målingsmening» for å understreke at det er ikke alle meningsmålinger man kan ta på alvor som folkets mening.¹ Noen ganger er «meningen» mer et resultat av måten man har målt på enn et uttrykk for hva folket mener. Et eksempel på dette fikk vi i NRK Debatten den 25. mai 2021. I forbindelse med en debatt om prioriteringen av Covid-19-vaksinene hadde NRK lagt ut følgende spørsmål på sine nettsider²:

Er du enig med regjeringen i at det er riktig å hastevaksinere 500 stortingspolitikere og andre med såkalt samfunnskritiske nøkkelfunksjoner?

Ja

Nei

Vet ikke

[Vis resultat](#)

Spørsmålsformuleringen kan kritiseres. Dels blir det ikke nevnt i selve spørsmålet at man kan være uenig med regjeringen (selv om det er nevnt som svaralternativ), og dels kan «såkalt» tolkes som negativt ladet. Bortsett fra slik smålige innvendinger, må «målingen» betraktes som en stor suksess fra NRKs side. Nesten 30 000 deltok i «undersøkelsen».³

«Folkets røst» var med andre ord krystallklar. Over 80 prosent var *ikke* enig med regjeringen i at 500 stortingspolitikere og andre skulle vaksineres utenom tur. I selve sendingen viste programlederen til

¹ Målingsmening | DN

² Skjermbildene er hentet fra nrk.no

³ Da resultatet ble presentert under sending var det litt over 9000 som hadde svart.

at det dreide seg om en «uhøytidelig meningsmåling», men at «mange» hadde svart, og at det var en «nokså overveldende andel» som var uenig i forslaget.

Debatt om vaksineprioriteringen

Hastevaksineringen av stortingspolitikere og andre i samfunnskritiske nøkkelfunksjoner har skapt debatt. Beslutningen skapte også stort engasjement i tirsdagens Debatten. Vi spurte om publikums syn, her kan du lese kommentarene.

Gunnhild Viken
Journalist

Publisert i går kl. 17:18

Hva er så problemet? Hovedproblemet med denne type målinger er at utvalget av personer er selvrekutterende. Det vil si at de som er med i undersøkelsen ikke er valgt ut på en måte som gjør dem representative for en større gruppe, f.eks. det norske folk. De «representerer» med andre ord bare seg selv. At det er mange som har svart spiller ingen rolle for representativiteten. Greit nok, men undersøkelsen ble jo presentert som «uhøytidelig»? Jo, men hvorfor ble den så presentert i sendingen? Her ligger det andre problemet. Når statskanalen NRK presenterer «målinger» av denne typen, må de vel ha et journalistisk poeng med det? Hvis «målingen» ikke kan brukes til å si noe som helst om hva folket mener, hva er da hensikten? For noen år siden brukte TV2 innringingsmålinger i forbindelse med sine debattprogrammer. Det ble ved noen tilfeller foretatt representative målinger av de samme spørsmålene som ble stilt i programmene, og det viste seg da at resultatene avvek kraftig fra hverandre.

Når det gjelder spørsmålet om vaksineprioritering, kan det godt være at en representativ undersøkelse ville vist at flertallet av befolkningen er uenig med regjeringen. Poenget er imidlertid at *denne undersøkelsen* ikke kan brukes til å si noe som helst om det, uansett hvor «uhøytidelig» den er. **Hvorfor kaster da NRKs bort sin troverdighet på en målingsmening?**